

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **R. P.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 9. 2011, č. j. 1 Ad 55/2010 - 65,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 9. 2011, č. j. 1 Ad 55/2010 - 65, **se zrušuje.**

II. Rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 21. 5. 2010, č. j. MHMP 278580/2010, a usnesení Úřadu městské části Praha 12 ze dne 22. 2. 2010, č. j. 2318/2010/AAL, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a o žalobě proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 21. 5. 2010, č. j. MHMP 278580/2010.

IV. V řízení o kasační stížnosti se ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové, **přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v částce 960 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 21. 5. 2010, č. j. MHMP 278580/2010, bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno usnesení Úřadu městské části Praha 12 ze dne 22. 2. 2010, č. j. 2318/2010/AAL, kterým podle § 48 odst. 2 a § 66 správního řádu došlo k zastavení řízení o přiznání dávky pomoci v hmotné nouzi -

příspěvku na živobytí - zahájené na základě žádosti č. j. 2085/2010 AAL, podané žalobkyní dne 10. 2. 2010. V odůvodnění rozhodnutí o odvolání Magistrát hlavního města Prahy uvedl, že podle § 48 odst. 2 správního řádu lze přiznat totéž právo z téhož důvodu téže osobě pouze jednou. Vzhledem ke skutečnosti, že není dosud skončeno správní řízení o žádosti žalobkyně o příspěvek na živobytí ze dne 30. 9. 2009, nelze v daném případě rozhodnout o její žádosti ze dne 10. 2. 2010. Správní orgán prvního stupně tudíž postupoval správně, když řízení o nové žádosti zastavil.

Městský soud v Praze (dále též „městský soud“) rozsudkem ze dne 20. 9. 2011, č. j. 1 Ad 55/2010 - 65, žalobu proti shora uvedenému rozhodnutí o odvolání jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění rozsudku uvedl, že podle přípisu správního orgánu prvního stupně ze dne 26. 7. 2011 byla žádost žalobkyně ze dne 30. 9. 2009 o příspěvek na živobytí zamítnuta rozhodnutím Úřadu městské části Praha 12 ze dne 22. 10. 2009, č. j. 11830/2009/AAL. Toto rozhodnutí však bylo zrušeno rozhodnutím odvolacího orgánu (Magistrátu hlavního města Prahy) ze dne 13. 1. 2010, č. j. 9398110/2009, a věc byla vrácena prvoinstančnímu správnímu orgánu k novému projednání a rozhodnutí. Následně žalobkyně dne 10. 2. 2010 podala další žádost o příspěvek, která byla předmětem nyní posuzované věci. Odvolací orgán argumentoval tím, že v něm nastala překážka věci pravomocně rozhodnuté, ačkoliv o žádosti žalobkyně ze dne 30. 9. 2009 nebylo v době vydání prvoinstančního správního aktu rozhodnuto. Jednalo se tedy ve skutečnosti o překážku řízení založenou na litispendenci podle § 48 odst. 1 správního řádu, neboť u správního orgánu prvního stupně již probíhalo jiné řízení o téže dávce. I pro tuto překážku však nebylo možné v řízení o žádosti žalobkyně ze dne 10. 2. 2010 pokračovat a správní orgán prvního stupně byl povinen ho podle § 66 odst. 1 písm. e) správního řádu zastavit. Uvedené nesprávné právní posouzení tedy podle městského soudu nemělo žádný vliv na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí. Lhůta pro vydání rozhodnutí uvedená v § 71 odst. 3 správního řádu je podle městského soudu pořádková, neboť s jejím marným uplynutím nespojuje zákon žádné důsledky. Nedodržení lhůty pro vydání rozhodnutí, na které poukazuje žalobkyně, tedy nezpůsobuje jeho nezákonnost. Na druhou stranu lze souhlasit s názorem žalobkyně, že se nejednalo o zvlášť složitý případ ve smyslu § 71 odst. 3 písm. a) správního řádu, a proto měl správní orgán rozhodnout bez zbytečného odkladu.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v zákonem stanovené lhůtě kasační stížnost. Stěžovatelka v ní stejně jako v žalobě namítla, že v dané věci nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení pro překážku řízení uvedenou v § 48 odst. 1 ani v odst. 2 správního řádu, neboť správním orgánům dokladovala své osobní a majetkové poměry za jiná období. Dále stěžovatelka namítla, že správní orgán prvního stupně měl rozhodnout bez zbytečného odkladu, jelikož se nejednalo o zvlášť složitý případ. S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 9. 2011, č. j. 1 Ad 55/2010 – 65, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Magistrát hlavního města Prahy se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Vzhledem k tomu, že s účinností od 1. 1. 2012 přešla na základě zákona č. 366/2011 Sb. působnost krajských úřadů rozhodovat o odvolání ve věcech dávek pomoci v hmotné nouzi na Ministerstvo práce a sociálních věcí, stalo se tímto dnem ministerstvo procesním nástupcem žalovaných krajských úřadů v soudních řízeních v těchto věcech, jak vyplývá z

§ 69 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), podle kterého je žalovaným správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. V řízení o kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud jednal jako se žalovaným namísto Magistrátu hlavního města Prahy s Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelkou v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

V dané věci správní orgán prvního stupně o žádosti stěžovatelky o příspěvek na živobytí, která byla podána dne 10. 2. 2010, rozhodl usnesením ze dne 22. 2. 2010, č. j. 2318/2010/AAL, jímž toto řízení zastavil. Prvoinstanční správní orgán tedy v souladu s § 71 odst. 3 správního řádu vydal rozhodnutí do 30 dnů od zahájení řízení. Případné nedodržení této lhůty pro vydání rozhodnutí o žádosti o příspěvek na živobytí ze dne 30. 9. 2009 nemá pro posuzovanou věc žádný význam, neboť jejím předmětem je žádost o tutéž dávku pomoci v hmotné nouzi ze dne 10. 2. 2010. V řízení o žádosti ze dne 10. 2. 2010 bylo toliko podstatné, zda v něm byla založena překážka věci zahájené nebo překážka věci pravomocně rozhodnuté s ohledem na předchozí žádost stěžovatelky ze dne 30. 9. 2009. Navíc lhůta zakotvená v § 71 odst. 3 správního řádu je pouze pořádkové povahy, jak již správně uvedl městský soud, a proto její případné nedodržení v řízení o žádosti ze dne 30. 9. 2009 nemělo za následek nutnost přiznání příspěvku na živobytí na základě této žádosti.

Stížnostní námitce o nedodržení lhůty pro vydání rozhodnutí tedy Nejvyšší správní soud nepřiznal důvodnost.

Městský soud poukázal na přípis Úřadu městské části Praha 12 ze dne 26. 7. 2011, z něhož vyplývá, že po podání žádosti ze dne 30. 9. 2009 rozhodnutím Úřadu městské části Praha 12 ze dne 22. 10. 2009, č. j. 11830/2009/AAL, nebyl stěžovatelce přiznán příspěvek na živobytí. Toto prvoinstanční rozhodnutí však Magistrát hlavního města Prahy rozhodnutím ze dne 13. 1. 2010, č. j. 9398110/2009, zrušil a věc vrátil správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání. Ten rozhodnutím ze dne 26. 2. 2010, č. j. 2505/2010/AAL, stěžovatelce příspěvek na živobytí opětovně nepřiznal s odůvodněním, že stěžovatelka ve lhůtě dané správním orgánem neosvědčila ve smyslu ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, tj. nedoložila řádně vyplněný formulář „Informace o užívaném bytu“, nájemní smlouvu, doklad o výši a úhradě nájemného, doklad o úhradě poplatků za elektrickou energii a plyn. Magistrát hlavního města Prahy rozhodnutím ze dne 11. 6. 2010, č. j. 332617/2010 odvolání stěžovatelky zamítl a toto druhé prvoinstanční rozhodnutí potvrdil, což zjistil městský soud ze své úřední činnosti, jak uvedl v odůvodnění napadeného rozsudku.

V době vydání žalobou napadeného rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 21. 5. 2010, č. j. MHMP 278580/2010 ani jemu předcházejícího usnesení Úřadu městské části Praha 12 ze dne 22. 2. 2010, č. j. 2318/2010/AAL, které byly vydány ve věci žádosti stěžovatelky o příspěvek na živobytí ze dne 10. 2. 2010, tedy ještě nebylo o její žádosti o stejnou dávku pomoci v hmotné nouzi ze dne 30. 9. 2009 pravomocně

rozhodnuto. V řízení o žádosti ze dne 10. 2. 2010 tedy nemohla být založena překážka věci pravomocně rozhodnuté, a to ani v případě totožnosti této věci s věcí zahájenou na základě žádosti ze dne 30. 9. 2009. Městský soud tedy učinil správný závěr, podle něhož nebyly v nyní posuzované věci z tohoto důvodu (pro překážku věci pravomocně rozhodnuté) splněny podmínky pro zastavení řízení podle § 48 odst. 2 a § 66 správního řádu.

V řízení o žádosti stěžovatelky o příspěvek na živobytí ze dne 10. 2. 2010 však nebyla založena ani překážka věci zahájené a toto řízení proto nebylo možné zastavit ani za použití § 66 odst. 1 písm. e) a § 48 odst. 1 správního řádu. Podle § 38 odst. 1 a 3 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění účinném v době vydání rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, totiž příspěvek na živobytí náležel osobě ode dne, kdy splnila všechny podmínky nároku na dávku, nejdříve však od prvního dne měsíce, v němž bylo zahájeno řízení o přiznání této dávky. V dané věci tedy mohl být příspěvek na živobytí stěžovatelce přiznán a vyplácen nejdříve od počátku měsíce, ve kterém bylo zahájeno řízení o poskytnutí této dávky, tedy od počátku února 2010. Naproti tomu v řízení o žádosti stěžovatelky o příspěvek na živobytí ze dne 30. 9. 2009 mohl být stěžovatelce příspěvek na živobytí přiznán a vyplácen od počátku září 2009. Z tohoto důvodu musel orgán pomoci v hmotné nouzi rozhodovat o žádostech ze dne 30. 9. 2009 a 10. 2. 2010 v samostatných řízeních, neboť se nejednalo o totožné věci ve smyslu § 48 odst. 1 správního řádu. Předchozí žádost stěžovatelky o příspěvek na živobytí ze dne 30. 9. 2009 tedy nemohla založit překážku řízení, které bylo zahájeno podáním její žádosti o tutéž dávku pomoci v hmotné nouzi ze dne 10. 2. 2010. Městský soud tedy pochybil, když dospěl k závěru, že v posuzované věci byly dány podmínky pro zastavení řízení z důvodu litispendence.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil. Již v řízení o žalobě zde byly dány důvody pro zrušení rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a městský soud by v novém žalobním řízení nemohl učinit nic jiného, než tato rozhodnutí zrušit, neboť shora uvedená neexistence překážky věci pravomocně rozhodnuté a neexistence překážky věci zahájené vede k nutnosti vydání meritorního rozhodnutí o žádosti stěžovatelky o příspěvek na živobytí ze dne 10. 2. 2010, což nelze v soudním řízení správním učinit. Proto povaha věci umožňuje Nejvyššímu správnímu soudu o žalobě sám rozhodnout a podle § 110 odst. 2 písm. a), § 78 odst. 1 věty první, odst. 3 a odst. 4 s. ř. s., ve znění účinném od 1. 1. 2012, současně se zrušením napadeného rozsudku zrušit pro nezákonnost také rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. V něm je žalovaný v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. použitého přiměřeně podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Jelikož Nejvyšší správní soud současně se zrušení napadeného rozsudku rozhodl i o zrušení rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, musí kromě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodnout i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí městského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s., ve znění účinném od 1. 1. 2012). O nákladech řízení o kasační stížnosti a o žalobě rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Stěžovatelka sice měla ve věci plný úspěch, avšak z obsahu soudního spisu nevyplývá, že by ji v těchto řízeních nějaké náklady vznikly. Proto Nejvyšší správní soud tyto náklady žádnému z účastníků nepřiznal.

Dále Nejvyšší správní soud přiznal ustanovené zástupkyni stěžovatelky odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů v celkové výši 960 Kč, která se skládá z částky 500 Kč za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti ze dne 21. 10. 2011 podle § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů), z částky 300 Kč za s tím související režijní paušál (§ 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.) a z částky 160 Kč odpovídající 20 % dani z přidané hodnoty, kterou byla advokátka povinna podle zvláštního právního předpisu odvést z odměny za zastupování a náhrad, jež byly vyjmenovány (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů bude ustanovené zástupkyni stěžovatelky vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu v obvyklé lhůtě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. června 2012

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu